

Apocalipsa capitolul 12

1. În cer s-a arătat un semn mare: o femeie învăluită în soare, cu luna sub picioare și cu o cunună de douăsprezece stele pe cap.
2. Ea era însărcinată, țipa în durerile nașterii și avea un mare chin ca să nască.
3. În cer s-a mai arătat un alt semn: iată, s-a văzut un mare balaur roșu cu șapte capete, zece coarne și șapte cununi împărătești pe capete.
4. Cu coada trăgea după el a treia parte din stelele cerului și le arunca pe pământ. Balaurul a stat înaintea femeii, care stătea să nască, pentru ca să-i mănânce copilul, când îl va naște.
5. Ea a născut un fiu, un copil de parte bărbătească. El are să cârmuiască toate neamurile cu un toiag de fier. Copilul a fost răpit la Dumnezeu și la scaunul Lui de domnie.
6. **Și femeia a fugit în pustiu, într-un loc pregătit de Dumnezeu, ca să fie hrănită acolo o mie două sute șazeci de zile.**
7. **Și în cer s-a făcut un război. Mihail și îngerii lui s-au luptat cu balaurul. Și balaurul cu îngerii lui s-au luptat și ei,**
8. dar n-au putut birui; și locul lor nu li s-a mai găsit în cer.
9. Și balaurul cel mare, șarpele cel vechi, numit diavolul și Satana, acela care înșală întreaga lume, a fost aruncat pe pământ; și împreună cu el au fost aruncați și îngerii lui.
10. Și am auzit în cer un glas tare, care zicea: „Acum a venit mântuirea, puterea și împărăția Dumnezeului nostru și stăpânirea Hristosului Lui; pentru că pârâșul fraților noștri, care zi și noaptea îi pâra înaintea Dumnezeului nostru, a fost aruncat jos.
11. Ei l-au biruit prin sângele Mielului și prin cuvântul mărturisirii lor, și nu și-au iubit viața chiar până la moarte.
12. De aceea, bucurați-vă, ceruri și voi care locuiți în ceruri! Vai de voi, pământ și mare! Căci diavolul s-a coborât la voi cuprins de o mânie mare, **fiindcă știe că are puțină vreme.**”
13. Când s-a văzut balaurul aruncat pe pământ, a început să urmărească pe femeia care născuse copilul de parte bărbătească.
14. Și cele două aripi ale vulturului celui mare au fost date femeii, ca să zboare cu ele în pustiu, în locul ei unde este hrănită **o vreme, vremuri și jumătatea unei vremi, departe de fața șarpelui.**
15. Atunci șarpele a aruncat din gură apă, ca un râu, după femeie, ca s-o ia râul.
16. Dar pământul a dat ajutor femeii. Pământul și-a deschis gura și a înghițit râul pe care-l aruncase balaurul din gură.
17. Și balaurul, mâniat pe femeie, s-a dus să facă război cu rămășița seminței ei, care păzesc poruncile lui Dumnezeu și țin mărturia lui Isus Hristos.

Revenim din nou la acest text pentru a discuta despre perioada de timp din versetul 6: 1260 de zile. În lumina celor discutate ultima dată considerăm că este vorba de o perioadă viitoare de la finalul istoriei, de după aruncarea lui Satan din cer. Pentru că nu suntem apostoli, ci doar un Timotei care bâjbâim rămânem deschiși și la varianta că perioada de 1260 de zile descrie simbolic perioada dintre prima și a doua venire a lui Hristos (și o descrie ca pe o perioadă de necaz și prigoană pentru Biserică). Totuși, în ceea ce văd acum sunt câteva lucruri fundamentale care nu se potrivesc. Dacă 2000 de ani (mai mult decât perioada de la Moise la Hristos) înseamnă PUȚINĂ VREME pentru ca Satan să lucreze în istorie, atunci sunt derutat. În cei 2000 de ani, Satan a orchestrat atâtea prigoane, atâtea amăgiri, atâtea războaie. Pe când Apocalipsa ne sugerează o perioadă scurtă în care el orchestrează în mod disperat un singur plan fatal, jucând parcă pe o singură carte: totul sau nimic. Pe de altă parte, în cei 2000 de ani Israel, ca națiune, a suferit și el cumplit. Pe când în cele 1260 de zile din Apocalipsa, Israel este protejată și hrănită în pustie departe de fața șarpelui și doar Biserica (cei ce cred în Isus) suferă prigoana (vezi cele 42 de luni din cap.13). Or, dacă a fi protejat și hrănit de Dumnezeu departe de fața șarpelui înseamnă să treci prin tot ce a trecut Israel în ultimii 2000 de ani (inclusiv cumplitul Holocaust nazist) atunci avem mari probleme despre ce înseamnă protecția fizică promisă de Dumnezeu pentru un popor sau o comunitate. Pe de altă parte, Ioan folosește un limbaj profetic consacrat din cartea Daniel (pe care-l vom analiza în continuare) care definește o perioadă scurtă din timpul domniei unui împărat de la vremea sfârșitului. O domnie lungă a unui împărat (vezi David, Solomon) este de aproximativ 40 de ani. Perioada de o vreme, vremi și jumătate de vreme din cartea Daniel definesc ultima perioadă din domnia unui împărat. E vorba de o perioadă relativ scurtă de timp. Simțul comun ne sugerează că nu ar putea fi mai mult de 10 ani. Sau să spunem chiar 40 de ani, dar nu putem vorbi de secole, cu atât mai puțin de milenii. Și să nu uităm că profeția din Daniel s-a împlinit în primul rând în timpul domniei lui Antioh Epifanes al IV lea. Or, perioada de profanare a Templului de către acesta a fost una scurtă, de aproximativ 3 ani (vom mai reveni la acest aspect). Deci expresia consacrată din Daniel ne trimite cu gândul la o perioadă scurtă de timp (de câțiva ani). Ioan folosește în Apocalipsa un limbaj profetic consacrat. Dacă voia să vorbească despre perioade mai mari de timp folosea mai degrabă expresia de 70 de ani sau 70 de săptămâni (sau una similară cu acestea) folosită în Daniel cap.9. Dar folosirea perioadei de o vreme, vremi și jumătate de vreme ne trimite la finalul

domniei unui împărat malefic, la o perioadă de câțiva ani, la o perioadă relativ scurtă de timp ca și cea a profanării Templului. Desigur ne întrebăm dacă această perioadă scurtă de timp trebuie să fie exact 1260 de zile. Aici cred că e înțelept să fim deschiși la flexibilitate și să considerăm că este o perioadă de timp de aproximativ câțiva ani, dar nu neapărat 1260 de zile calendaristice.

După această scurtă introducere să analizăm această perioadă misterioasă de timp în contextul mai larg al Scripturii.

Înainte să intrăm propriu-zis în cartea Daniel facem observația că până la Daniel, textul sacru (revelația) folosește în primul rând un sens literal când este vorba de perioade. Revelația Vechiului Testament abundă de date geografice și istorice precise. Perioadele de timp vizează în special perioade de timp reale. Când David domnește 7 ani la Hebron și 33 de ani la Ierusalim ne gândim la o perioadă istorică de 7 ani, respectiv 33 de ani. Ne întrebăm dacă până la Daniel găsim vreo perioadă care să aibă sens simbolic? Nu îmi aduc aminte niciuna. Dar Daniel e profeție. Ne întrebăm dacă în profeții găsim astfel de simbolistici cu privire la perioadele de timp, când Dumnezeu face anumite profeții în viitor și dă un termen de timp. El pare în primul rând să se refere la sensul literal. Ne aducem aminte cum interpretează Iosif visele. Au fost într-adevăr 7 ani de belșug și 7 ani de foamete. Când Dumnezeu i-a spus lui Avraam: la anul pe vremea aceasta vei avea un fiu...chiar așa a fost. De asemenea. El i-a spus de la început (Geneza 15) că sămânța lui va fi robită 400 de ani în Egipt, ceea ce s-a și întâmplat. Dar vom spune că este vorba de profeții din textele narativ-istorice. Atunci e nevoie să sondăm perioadele de timp din profețiile rostite înainte de cartea Daniel (și aici avem în primul rând Isaia, Ieremia și Ezechiel).

În Isaia 23 găsim o profeție interesantă despre cei 70 de ani ai Tirului. Datele istorice ne sugerează că nu ar fi vorba de o perioadă exactă de 70 de ani. Chiar dacă istoricește s-ar putea aplica la o criză a cetății care ar dura 70 de ani, totuși după acei 70 de ani, câștigul Tirului NU a fost închinat Domnului. Deci cel puțin perioada de 70 de ani ne sugerează o perioadă flexibilă de timp, o perioadă completă. După această perioadă când judecata divină se revarsă în mod complet asupra Tirului, acesta este restaurat. Dar perioada de 70 ani deschide în mod cert perspectiva unei imagini mai mari de timp necesară înaintea restaurării finale. Parcă profeția din Isaia 23 anticipează profeția din Ieremia asupra robiei Babiloniene.

Într-adevăr, în Ieremia găsim acele profeții celebre despre cei 70 de ani ai Babilonului. Când am studiat Ieremia am discutat despre diferitele posibilități de plasare în istorie a acestei perioade. Și sunt posibilități care arată că dominația babiloniană (ce include starea de robie a Israelului) a durat istoricește aproximativ 70 de ani. Cu această perspectivă s-a și apropiat Daniel de profețiile din Ieremia (vezi Daniel 9:1-2). El calcula o perioadă istorică de 70 de ani și vedea că se cam împlinise această perioadă. De aceea l-a căutat pe Domnul cu rugăciune, postind în sac și cenușă. Edictul lui Cir a urmat imediat după Daniel 9, ceea ce ne arată că Daniel calculase bine și că cei 70 de ani s-au împlinit în sens literal. Dar nu a fost o împlinire completă, căci după cei 70 de ani, deși robia a încetat, nu a urmat era mesianică mult așteptată de Daniel și profețită atât de Ieremia cât și de Isaia ca având loc imediat după robie. Deci cei 70 ani au și un sens literal, dar și unul simbolic, flexibil: când judecata lui Yahwe asupra lui Israel se va ÎMPLINI (cifra 7 ne sugerează o perioadă COMPLETĂ de timp, după cum este și săptămâna). Dar trecerea la sensul simbolic se face prin cel literal. Apoi în Daniel 9, Dumnezeu pornind de la cei 70 de ani ai Babilonului, va introduce perioada de 70 de săptămâni care dezvoltă sensul simbolic al celor 70 de ani. Dar înainte de acest lucru, ne amintim că în Daniel 4 apare perioada de 7 vremi rostită ca pedeapsă asupra lui Nebucadnețar. Aici nu ne referim la exact 7 ani. Ideea de 7 vremi ne sugerează din nou ideea unei perioade COMPLETE în care judecata divină lucrează în mod plinar smerenia de care avea nevoie împăratul împăraților. Observația e importantă, căci expresia o vreme, vremi și jumătate de vreme nu ne ar trimite din această perspectivă la o perioadă de fix 3,5 ani, ci mai degrabă la o perioadă frântă, la jumătatea unei săptămâni. Ne trimite cu gândul și la o perioadă mai scurtă, căci nu trec cele 7 vremi. Ni se poate arăta că acel corn mic nu ajunge la 7 vremi, nu ajunge să-și împlinească planurile, dar și la faptul că Dumnezeu aduce peste el judecata deodată, fără ca acesta să parcurgă un traseu al smereniei de tipul celor 7 vremi urmat de căință.

Și așa ajungem la cele 70 de săptămâni din Daniel 9. Observăm de la început că nu ni se vrobește de 70 de ani sau de 70 de săptămâni de ani, ci de 70 de heptade. Însăși limbajul folosit ne indică posibilitatea unor perioade flexibile de timp. E adevărat și faptul că dacă înlocuim săptămâna cu 7 ani obținem de la porunca rezidirii Ierusalimului și pâna la venirea Unsului o perioadă apropiată cu cea care a trecut de la această poruncă pâna venirea lui Isus. Totuși perspectiva unor perioade flexibile de timp pare să fie subliniată în primul rând de limbajul

textului. Ideea este că au fost hotărâte asupra lui Israel 70 de săptămâni de pedeapsă și uitare, care rimează cu cei 70 de ani ai robiei babiloniene. De la darea poruncii rezidirii Ierusalimului și până la prima venire a lui Mesia vor trece 69 de săptămâni ($7+62=69$). Ar mai rămâne o singură săptămână. Săptămâna aceasta e prezentată în v.27. Un împărat păgân face un legământ de o săptămână cu mulți. Dar la jumătatea săptămânii va face să înceteze darul de mâncare. Daniel 9 este după Daniel 7 și Daniel 8, deci avea profețiile despre cornul cel mic care va profana Templul pentru o perioadă de o vreme, vremi și jumătate de vreme. E practic imposibil să nu faci paralela între cornul cel mic și acest împărat păgân din Daniel 9 care va face tot ceea ce va face și cornul cel mic. E practic dificil să nu indentifici pe acest împărat cu cornul cel mic. Este ca și cum istoria celor 70 de săptămâni este următoarea:

- 69 de săptămâni de la darea poruncii până la stârpirea Unsului.
- Unsul va fi stârpit și nu va avea nimic.
- Urmează o ultimă săptămână misterioasă în care cornul cel mic face un legământ cu mulți. Această săptămână se împarte în două. În prima jumătate a săptămânii, cornul cel mic nu se atinge de Templu, dar la jumătatea săptămânii pare să rupă legământul și să profaneze Templul.

Pe această linie suntem nevoiți să introducem celebra paranteză de *timp fizic* dintre săptămâna 69 și săptămâna 70. E vorba de paranteza misterioasă și de surpriză a perioadei Bisericii dintre Neamuri. Dar dacă septadele vorbesc de perioade flexibile de timp, acest lucru nu ar fi neapărat nevoie. De asemenea, noi deducem că săptămâna 70 coincide cu săptămâna din v.27. Dar săptămâna din v.27 nu face decât să clarifice finalul săptămânii 70. Pasajul ne spune că între prima și a doua venire a lui Mesia va fi o perioadă de o săptămână. Apoi ne spune că împăratul vrăjmaș lui Israel va face un legământ de o săptămână cu mulți, dar nu ne spune că este vorba de săptămâna 70. Dar în mod cert e vorba de finalul săptămânii 70? De ce folosește atunci termenul de o săptămână? Pentru a ne încurca doar și a ne ispiti să confundăm această săptămână cu săptămâna 70? Sau poate pentru a ne sugera că e vorba de finalul acestei săptămâni, de ultima fază de pedeapsă asupra lui Israel înainte de marea restaurare? Să ne amintim că David a domnit 7 ani la Hebron peste o seminție (rămășiță din Iuda) înainte de a domni peste tot Israelul la Ierusalim. Ps.110 ne spune că Mesia va domni în mijlocul

vrăjmașilor lui între momentul înălțării sale la cer și cel al instaurării pe pământ a împărăției sale. Deci săptămâna lui David la Hebron ar coincide cu ultima săptămână din cele 70 de săptămâni danielice, și cu domnia lui Isus din cer peste rămășița credincioasă de pe pământ între prima și a doua sa venire. Astfel săptămâna din v.27 este mai degrabă finalul săptămânii 70 și nu trebuie confundată cu această săptămână. Săptămâna din v.27 este mai degrabă ultima săptămână din săptămâna 70. Astfel nu mai avem nevoie de teoria mării paranteze (deși și ea are puternice argumente din Efeseni cap.3 – căci perioada Bisericii dintre Neamuri e o mare taină care nu a fost cu claritate formulată în vechime). Reținem că în Daniel cap.9 se introduce și ideea de perioade flexibile de timp, dar și faptul că acest lucru este subliniat prin folosirea unor termeni simbolici (70 de săptămâni în loc de 70 de ani). Dumnezeu pare a dori să facă prin limbaj o distincție clară între perioade de timp delimitate clar și perioade simbolice, flexibile.

A doua jumătate de săptămână din 9:27 ne trimite inevitabil la perioada de apostazie deja menționată în cap.7 și 8 din Daniel. Această perioadă o întâlnim însă și în Daniel 11-12. E util să analizăm aceste perioade cu ajutorul tabelului de mai jos:

Daniel 7	Daniel 8	Daniel 9	Daniel 12	Daniel 12
25. El va rosti vorbe de hulă	10. S-a înălțat până la oștirea cerurilor, a	27. El va face un legământ	6. Unul din ei a zis omului	Eu am auzit, dar n-am înțeles; și

<p>împotriva Celui Preaînalt, va asupri pe sfinții Celui Preaînalt și se va încumeta să schimbe vremurile și legea; <u>și sfinții vor fi dați în mâinile lui timp de o vreme, două vremuri și o jumătate de vreme.</u></p> <p>26. Apoi va veni judecata și i se va lua stăpânirea, care va fi prăbușită și nimicată pentru totdeauna</p>	<p>doborât la pământ o parte din oștirea aceasta și din stele și le-a călcat în picioare.</p> <p>11. S-a înălțat până la căpetenia oștirii, i-a smuls jertfa necurmată și i-a surpat locul Locașului său celui Sfânt.</p> <p>12. Oastea a fost pedepsită din pricina păcatului săvârșit împotriva jertfei necurmate; cornul a aruncat adevărul la pământ și a izbutit în ce a început.</p> <p>13. Am auzit pe un sfânt vorbind; și un alt sfânt a întrebat pe cel ce vorbea: „În câtă vreme se va împlini vedenia despre <u>desfiintarea iertfei necurmate și despre urâciunea pustiirii? Până când va fi călcat în picioare Sfântul Locaș și oștirea?</u>”</p> <p>14. Și el mi-a zis: „Până vor trece două mii trei sute de seri și dimineți; apoi Sfântul Locaș va fi curățat!”</p>	<p>trainic cu mulți timp de o săptămână, dar la jumătatea săptămânii va face să înceteze jertfa și darul de mâncare, și pe aripa urâciunilor idolești va veni unul care pustiește, până va cădea asupra celui pustiit prăpădul hotărât.”</p>	<p>aceluia îmbrăcat în haine de in, care stătea deasupra apelor râului: „Cât va mai fi până la sfârșitul acestor minuni?” (sau alte traduceri: Cât vor dura aceste grozăvii?)</p> <p>7. Și am auzit pe omul acela îmbrăcat în haine de in, care stătea deasupra apelor râului; el și-a ridicat spre ceruri mâna dreaptă și mâna stângă și a jurat pe Cel ce trăiește veșnic că va mai fi <u>o vreme, două vremuri și o jumătate de vreme</u> și că toate aceste lucruri se vor sfârși <i>când puterea poporului sfânt va fi zdrobită de tot.</i></p>	<p>am zis: „Domnul meu, care va fi sfârșitul acestor lucruri?”</p> <p>9. El a răspuns: „Du-te, Daniele! Căci cuvintele acestea vor fi ascunse și pecetluite până la vremea sfârșitului.</p> <p>10. Mulți vor fi curățați, albiți și lămurii; cei răi vor face răul și niciunul din cei răi nu va înțelege, dar cei pricepuți vor înțelege.</p> <p>11. De la vremea <u>când va înceta jertfa necurmată și de când se va așeza urâciunea pustiitorului,</u> vor mai fi o mie două sute nouăzeci de zile.</p> <p>12. Ferice de cine va aștepta și va ajunge până la o mie trei sute treizeci și cinci de zile!</p> <p>13. Iar tu, du-te, până va veni sfârșitul; tu te vei</p>
---	---	---	---	--

				odihni și te vei scula iarăși odată în partea ta de moștenire, la sfârșitul zilelor.”
--	--	--	--	---

Toate profețiile ne vorbesc despre această perioadă CUMPLITĂ. Este finalul domniei cornului celui mic, un împărat păgân. Deci este o perioadă istorică relativ-scurtă. Ce se va întâmpla în această perioadă cumplită?

- Sfinții vor fi dați în mâinile lui
- Jertfa necurmată desființată
- Sfântul Locaș călcat în picioare
- Urâciunea pustirii așezată în Templu
- Aruncarea la pământ a adevărului
- Schimbarea vremurilor și a legii
- Hulirea Celui Preaînalt

Provocarea este că profețiile folosesc imagini distincte pentru a prezenta temporalitatea acestei perioade. Atunci când se vorbește de suferința sfinților, perioada e prezentată ca durând o vreme, două vremi și jumătatea unei vremi (unele traduceri propun doar *o vreme, vremi și jumătatea unei vremi*: Daniel 7:25, Daniel 12:7). Ne gândim deci nu neapărat la fix 3,5 ani ci la o perioadă relativ-scurtă căreia Dumnezeu îi va pune capăt înainte ca planul celui rău să se împlinescă total. Este ca și cum ar fi fost nevoie de doar o săptămână ca planul cornului celui mic să izbutească în totalitate. Dar Dumnezeu aduce judecata la jumătatea săptămânii spre salvarea sfinților și nimicirea vrăjmașilor. E o veste bună! O perioadă relativ-scurtă, și Dumnezeu va interveni ÎNAINTE ca planul vrăjmașului să fie dus până la capăt. Totuși nu va interveni înainte de vremea hotărâtă așa cum subliniază Daniel cap.11. Este un calendar ceresc ce trebuie respectat. Sfinții nu vor fi dați în mâinile lui 7 vremi (atunci nu ar mai rezista nimeni...), dar totuși vor fi dați în mâinile lui o vreme, vremi și jumătatea unei

vremi, să spunem 3 vremuri și jumătate. Până acum avem o interpretare prudentă a celor 3,5 vremi: o perioadă relativ scurtă de timp, dar calculată cu exactitate maximă de Dumnezeu. Această perioadă cumplită este ca un tratament foarte dureros și final pentru istorie: pentru sfinții (rămășița), pentru Israel, pentru popoare. Toate pasajele insistă pe ce se va întâmpla DUPĂ ACEASTĂ perioadă. Dincolo de cât va dura, mai important este ce se va întâmpla DUPĂ!!!! Va avea loc a doua mult așteptată venire în glorie a lui Mesia! ÎN SFÂRȘIT! Dar e nevoie de acest tratament de șoc ca finalul să fie posibil. E un tratament greu, cumplit. De aceea și durata este importantă. Dacă este prea scurtă, nu-și atinge efectul. Dacă este prea lungă moare pacientul. E important de știut că tratamentul se va opri exact la secunda potrivită. Nu va dura nici mai puțin (înainte de vremea hotărâtă subliniată de Daniel 11), dar nici mai mult (după cele 3,5 vremi și jumătate) când pacienții (sfinții, Israel ca întreg, neamurile) ar muri de tot. Finalul va veni când puterea poporului sfânt va fi zdrobită de tot, dar nu după, când continuarea zdrobirii ar lua și ultima suflare a muribundului. Iată de ce se insistă așa de mult asupra perioadele de timp în Daniel. Ideea fundamentală este o percepție echilibrată asupra acestei perioade de timp. Reținem că ea este calculată cu maximă precizie de Dumnezeu și că El se va ține de cuvânt și nu va îngădui sub nicio formă mărirea acestei perioade. Aici înțelegem rolul jurământului solemn din Daniel 12 pe care-l vom relua poate mai târziu. Dumnezeu jură pe Sine că această perioadă cumplită nu va fi foarte lungă, nu se va prelungi mai mult decât este necesar, se va opri exact la momentul vestit.

Dacă rămâneam doar la acest limbaj, lucrurile păreau mai simple. Dar Daniel 8 și finalul lui Daniel 12 introduc și un alt limbaj, un număr precis de ZILE.

În Daniel 8 avem 2300 de seri și dimineți. Cei mai mulți comentatori sunt de acord că se are în vedere numărul de jertfe necurmuate care nu se vor aduce la Templu, deci 2300 de seri și dimineți s-ar referi la 1150 de zile, adică la 3 ani și 70 de zile (ani ebraici care durează 360 de zile), sau la 3 ani 2 luni și 10 zile.

În Daniel 12, avem mai întâi o perioadă de 1290 de zile, deci de 3 ani și 210 zile sau 3 ani și de 3 ori 70 de zile, sau cu 140 de zile mai mult decât perioada din Daniel 8 sau 3 ani și 7 luni, sau 3 ani și jumătate și încă o lună.

Apoi mai avem însă și perioada de 1335 de zile adică încă 45 de zile după 1290 de zile, adică cu 255 de zile mai mult ca perioada din Daniel 8, sau 44 de luni și 15 zile, sau 3 ani 8 luni și 15 zile, sau 3,5 ani și 2 luni și 15 zile.

Observăm că toate cele 3 perioade se învârt în jurul a trei ani și jumătate. Este ca și cum ne-ar sugera că acea perioadă de 3,5 vremi ar fi totuși în jurul a 3,5 ani. O primă întrebare este cum se explică diferențele dintre Daniel 8 și Daniel 12 căci profețiile par a vorbi exact de acea perioadă de timp? De ce în Daniel 8, 1150 de zile și în Daniel 12, 1290 de zile?

Precizăm mai întâi că perioada de timp în care Antioh Epifanes și-a făcut grozăviile sale la Ierusalim este tot în jur de 3 ani. Antioh a instituit jertfele aduse dumnezeilor săi în Templu pe 25 Kislev (Decembrie) 167 î.d.H., dar a oprit ritualurile evreiești din Templu ceva mai devreme în acel an (precizare din 1 Macabei 1:44-51), dar data exactă nu se cunoaște. Rededicarea (curățirea) Templului ce a urmat după revolta macabeilor a avut loc exact 3 ani mai târziu pe 25 Kislev 164 î.d.H. Deci toată grozăvia a durat trei ani și câteva luni – aproximativ 3,5 ani. Iată aici paradoxul! Deși avem o perioadă pe care nu o cunoaștem precis (o vreme, vremi și jumătatea unei vremi), totuși ea este asociată frecvent cu o perioadă de aproximativ 3,5 ani.

Revenim la diferențele din Daniel 8 și Daniel 12. Iată câteva explicații. Perioada din Daniel 8 ar viza în primul rând grozăvia din timpul lui Antioh, și perioada din Daniel 12 ar viza în primul rând grozăvia din timpul lui Anticrist. Perioada lui Anticrist e mai complexă și durează ceva peste 3,5 ani. Perioada lui Antioh e doar o prefigurare și durează mai puțin de 3,5 ani. O altă explicație este dată de faptul că momentul din care se calculează începutul perioadei e diferit. Am remarcat deja că Antioh mai întâi interzice ritualul de la Templu și de-abia după câteva luni aduce urâciunea pustirii în Templu. Astfel, momentul încetării jertfei necurmăte nu ar putea să nu coincidă exact cu momentul punerii urâciunii în locul sfânt. De asemenea, momentul începerii prigoanei sfinților ar putea fi diferit. Deci, deși perioada respectivă se caracterizează prin următoarele elemente:

- Sfinții vor fi dați în mâinile lui
- Jertfa necurmată desființată
- Sfântul Locaș călcat în picioare
- Urâciunea pustirii așezată în Templu
- Aruncarea la pământ a adevărului
- Schimbarea vremurilor și a legii
- Hulirea Celui Preaînalt,

totuși este posibil ca fiecare element în parte să aibă propria sa evoluție distinctă, adică propria sa durată. De asemenea și finalul are etape diferite de împlinire. Trec mai întâi 1290 de zile. Totuși, fericite de cel ce va aștepta până la 1335 de zile. E adevărat că Daniel 8 și Daniel 12 pare să se refere la același punct de început și de sfârșit:

Daniel 8	Daniel 12
<p>În câtă vreme se va împlini vedenia despre <u>desființarea jertfei necurmăte și despre urâciunea pustirii? Până când va fi călcat în picioare Sfântul Locaș și oștirea?</u></p> <p>14. Și el mi-a zis: „Până vor trece două mii trei sute de seri și dimineți; apoi Sfântul Locaș va fi curățat!”</p>	<p>11. De la vremea <u>când va înceta jertfa necurmată și de când se va așeza urâciunea pustiitorului,</u> vor mai fi o mie două sute nouăzeci de zile.</p> <p>12. Fericite de cine va aștepta și va ajunge până la o mie trei sute treizeci și cinci de zile!</p>

Trebuie totuși să fim deschiși la toate variantele. Observăm în toate pasajele că încetarea jertfei necurmăte precede așezarea urâciunii în locul sfânt și că în perioada macabeilor a fost chiar o diferență de câteva luni între cele două elemente. Astfel cifra mai mică de 1150 de zile s-ar referi la perioada cât va fi așezată urâciunea pustirii și cifra mai mare va include perioada de când va înceta jertfa necurmată. Astfel, diferența de 140 de zile (140=1290-1150), adică de 4 luni și 20 de zile să corespundă perioadei dintre momentul opririi jertfei necurmăte și momentul așezării urâciunii pustirii în Templu. Mai rămân cele 45 de zile. Punctul terminus al așteptării nu este 1290, ci 1335. Ziua 1290 (sau 1291) marchează o izbândă. Totuși izbânda finală are loc doar în ziua 1335 (sau 1336). Lupta, amăgirea, tulburarea, poate prigoana, continuă și după ziua 1290. De-abia în ziua 1335 are loc învingerea finală a vrăjmașului și venirea lui Mesia. Să nu uităm că Daniel 9 ne atenționează că la final, curățirea Templului se va face prin distrugerea lui ca în anul 586 și nu prin ritualuri ca după revolta macabeilor. Deci, cele 45 de zile ar putea fi perioada de timp se ce scurge între distrugerea/curățirea Templului și revenirea lui Mesia. Am discutat cu alte ocazii că la final, după distrugerea Templului și a Ierusalimului de către Anticrist, va mai trece o perioadă de timp până la căința finală a lui Israel și revenirea lui Israel. Și Apocalipsa ne arată clar aceeași idee. După trecerea celor 1260 de zile vor mai avea loc evenimente

importante: învierea celor 2 prooroci, distrugerea Ierusalimului, vaietul popoarelor. În această perioadă, tulburările și lupta credinței vor continua cu siguranță.

Revenim deocamdată la Daniel. Ni se sugerează că momentul de început, punctul 0 este desființarea jertfei necurmate. După 4 luni și 20 de zile de la acest punct zero va fi adusă urâciunea pustiirii în locul sfânt, apoi după 1150 de zile (deci după 1290 de zile de la punctul zero) are loc curățirea Templului prin distrugerea lui (vezi finalul lui Daniel 9). Dar finalul încă nu are loc. Mai sunt încă 45 de zile. De-abia apoi așteptarea se încheie, adică de la 1335 de zile de la punctul zero. Când începe însă prigonirea sfinților? Înainte de desființarea jertfei sau după, sau în momentul așezării urâciunii în locul sfânt? Deducem că prigoana ține până la final. Dar când începe ea? Acum dacă vreme, vremi și jumătate de vreme ar însemna fix 3 ani și 6 luni, aceasta ar însemna 1260 de zile. Dacă se încheie în ziua 1335 înseamnă că ea începe în ziua 75 de la punctul zero adică la 2 luni și 15 zile după desființarea jertfei necurmate și cu 2 luni și 5 zile înainte de așezarea urâciunii în locul sfânt. Dar mai observăm că expresia vreme, vremi și jumătate de vreme e folosită în Daniel doar în contextul prigonirii sfinților sugerându-ne că această perioadă de prigoană de aproximativ 3,5 ani nu are un început care poate fi delimitat cu precizie. Deci prigoana ar putea chiar precede deființarea jertfei necurmate.

Ne oprim puțin. Întrezărim o lumină. Concluzia pare simplă. Daniel profetește despre o perioadă cumplită. El vrea să ne spună că perioada este de aproximativ 3,5 ani, dar că va fi greu celor din acea vreme să delimiteze cu precizie maximă începutul și finalul perioadei. Din ceruri, perioada e calculată cu exactitate, avem 1150 de zile, 1290 de zile, 1335 de zile. E important să știm că este calculată la virgulă. Totuși, din perspectiva celui prigonit, ea va fi o vreme, vremi și jumătate de vreme, deci aproximativ 3,5 ani. Așteptarea va fi ceva mai mult de 1260 de zile (3.5 ani fix) adică încă 30 de zile până la 1290 de zile și apoi încă 45 până la 1335 de zile. Deci ceva peste 3,5 ani. Astfel, cel prigonit știe cu aproximație că se apropie finalul. Nu se așteaptă să vină imediat (peste câteva luni), dar nici foarte departe (peste 10 ani). El știe că este în jur de 3,5 ani. Nu poate ști ziua, dar după 3,5 ani știe că finalul este aproape. Și e important să știe că după 3,5 ani așteptarea se măsoară în luni și zile și NU în ani. Căci nu ar mai avea putere să aștepte ANI. Puterea îi este zdrobită. Mai poate aștepta doar vreo 45 de zile.

Înainte de a merge în Apocalipsa ne amintim că altădată am arătat că lucrarea lui Moise (ieșirea din Egipt, darea Legii și a Cortului la Sinai) este concentrată în aproximativ 3 ani și ceva. Și lucrarea lui Ioan Botezătorul este aproximativ 2-3ani. Și lucrarea Mântuitorului este aproximativ de 3,5 ani. Chiar finalul rezidirii Templului pe vremea lui Hagai și Zaharia este tot o perioadă scurtă de 3 ani și câteva luni. Ilie oprește ploaia tot pentru aproximativ 3,5 ani. Aici e important să ne amintim că Noul Testament subliniază de DOUĂ ori cu precizie că Ilie a oprit ploaia pentru 3,5 luni. Prima dată face acest lucru însuși Mântuitorul în Luca 4.25 și apoi Iacov în Iacov 5:17 (deși Vechiul Testament nu precizează cu maximă exactitate perioada). Toate aceste lucruri nu sunt deloc întâmplătoare. Ni se comunică faptul că perioada ISTORICĂ de 3,5 ani are o ÎNSEMNĂTATE LITERALĂ în planul lui Dumnezeu și observăm că după aceste 1260 de zile, lupta continuă. Ilie merge la Izreel. Acolo e amenințat de Izabela. Ilie fuge la Beer-Șeba, apoi mai merge o zi în pustie și vrea să moară. Un înger i se arată. Mai merge 40 de zile până la Horeb. Acolo i se arată Domnul, înviază în duh și intră într-o nouă etapă de lucrare. Ideea este că după cele 1260 de zile mai trec aproximativ 45 de zile până la învierea lui Ilie! La fel și după ce Mântuitorul moare, mai trec 3 zile până la înviere, apoi încă 40 de zile până la înălțare, și apoi încă 10 zile până la Rusalii. Deci ciclul de 3,5 ani mai este urmat de o perioadă de 50 de zile până la următoarea etapă.

În Apocalipsa vom observa același tipar: după cele 1260 de zile, va mai urma o perioadă de aproximativ o lună și ceva până la Marele Final. Deci cu aceste lucruri în minte să pășim în Apocalipsa. Vom folosi un tabel temporal asemănător cu cel din Daniel:

Apoc.10	Apoc.11	Apoc.12	Apoc.13
6. și a jurat pe Cel ce este viu în vecii vecilor, care a făcut cerul și lucrurile din el, pământul și lucrurile de pe el, marea și lucrurile din ea, <u>că nu va mai fi nicio zăbavă,</u> 7. ci, că în zilele în care	2. Dar curtea de afară a Templului las-o la o parte nemăsurată; căci a fost dată neamurilor, <u>care vor călca în picioare sfânta cetate patruzeci și două de luni.</u> 3. Voi da celor doi martori ai mei <u>să prorocească, îmbrăcați</u>	6. Și femeia a fugit în pustiu, într-un loc pregătit de Dumnezeu, <u>ca să fie hrănită acolo o mie două sute șazeci de zile.</u>Vai de voi, pământ și mare! Căci diavolul s-a coborât la voi cuprins de o mânie mare, fiindcă știe că are	5. I s-a dat o gură care rostea vorbe mari și hule. <u>Și i s-a dat putere să lucreze patruzeci și două de luni.</u> 6. Ea și-a deschis gura și a început să rostească hule împotriva lui Dumnezeu, să-l hulească Numele, cortul și pe cei ce locuiesc în

<p>Îngerul al șaptelea va suna din trâmbița lui, se va sfârși taina lui Dumnezeu, după vestea bună vestită de El robilor Săi, prorocilor.</p>	<p><i>în saci, o mie două sute șizeci de zile.</i></p>	<p><u>puțină vreme.</u> 14. Și cele două aripi ale vulturului celui mare au fost date femeii, ca să zboare cu ele în pustiu, în locul ei unde este hrănită o vreme, vremuri și jumătatea unei vremi, departe de fața șarpelui.</p>	<p>cer. 7. I s-a dat să facă război cu sfinții și să-i biruie. Și i s-a dat stăpânire peste orice seminție, peste orice norod, peste orice limbă și peste orice neam.</p>
---	--	--	--

Înainte să ne vorbească despre această perioadă cumplită de aproximativ 3,5 ani, cartea ne întâmpină în Apoc.10 cu jurământul solemn care ne încredințează că NU VA MAI FI ZĂBAVĂ, că nu se vor mai prelungi lucrurile, că suntem pe final, și mai e vorba de o perioadă scurtă de timp. Ni se aduce aminte de jurământul solemn din Daniel 12 care transmite aceeași idee cu privire la perioada cumplită de la final. Deci, în Apocalipsa, ÎNAINTE de a ni se descrie această perioadă, se subliniază prin limbajul jurământului din Daniel 12 că este vorba de o perioadă scurtă de timp și că acum chiar vine finalul și nu va mai fi nicio zăbavă. Apoi această perioadă e descrisă în termeni de luni, de zile și de vremi. Să ne amintim că și perioada descrisă în Daniel a fost prezentată atât în termeni de vremi cât și în termeni de zile (mai puțin luni). Dar e evident că Ioan preia atât limbajul din Daniel cât și efectiv perioada din Daniel. Lucrurile care se întâmplă sunt similare. Desigur apar și diferențe, sau mai bine zis clarificări, și noutăți pe care le aduce revelația Noului Legământ. Observăm mai întâi că în această perioadă de 3,5 ani se întâmplă următoarele lucruri:

- Sfânta cetate e călcată de neamuri
- Cei 2 martori proorocesc și lovesc pământul cu urgii
- Israel e protejat în pustie
- Fiara hulește Cortul și prigonește sfinții
- Fiara face minuni și amăgește pământul

Mai observăm că termenul de 42 de luni este asociat cu lucrarea răului (călcarea în picioare a sfintei cetăți, lucrarea fiarei) iar termenul de 1260 de zile cu lucrarea harului (mărturia celor 2 prooroci, protejarea lui Israel în pustie). Lucrarea răului se revarsă în luni, dar lucrarea harului în zile. E o diferență. Lucrarea răului este mai haotică, mai dezorganizată. Cea a harului mult mai precisă, mai exactă, mai profundă. Lucrarea răului are un design pentru fiecare lună. Lucrarea harului are un design pentru fiecare zi. Rezultatele răului se văd după fiecare lună, dar a harului după fiecare zi în parte.

Termenul de vreme e folosit pentru protejarea lui Israel în pustie. Și aici e surpriza mare. Căci în Daniel, termenul de vreme era folosit în contextul prigonirii sfinților. Ioan vrea de fapt să surprindă folosind același termen temporal în contexte opuse. Astfel, el introduce marea noutate (care nu e chiar o mare noutate). În cei 3,5 ani, doar rămășița credincioasă va fi prigonită. Restul poporului lui Israel va fi protejat. Iar în Noul Legământ, din rămășița credincioasă face parte și Biserica. Și Daniel 11 sesiza că unii evrei vor face pact cu cornul cel mic și doar unii vor fi credincioși și vor suferi. Apocalipsa face această distincție și mai clar și așază și realitatea Bisericii peste rămășița credincioasă a lui Israel. Israelul necredincios este protejat în perioada în care sfinții credincioși sunt prigoșiți. Probabil că tocmai prigoana sfinților e costul ce trebuie plătit ca Israel să poată fi protejat. Dar după cei 3,5 ani tulburarea va continua, lupta va continua. După cei 3,5 ani au loc cap.17-18 din Apocalipsa, adică judecata Curvei din Pustie, adică a Israelului și Ierusalimului. Deci, după cele 1260 de zile va mai fi nevoie de o perioadă de așteptare care, în termenii lui Daniel, mai înseamnă încă 45 de zile. Dar numărul de zile se vede exact doar din cer. De pe pământ, el se vede doar cu aproximație. Astfel Mântuitorul ne spune că nu putem ști ziua venirii și că va veni când nici nu ne gândim, adică într-o posibilă interpretare: *când puterea credinței noastre în revenirea Domnului e adusă la pragul disperării*. Deși alegem să credem că e aproape, nu știm exact dacă va fi azi sau mâine. De asemenea, deși alegem să credem că va veni, aproape un val de îndoială ne va cuprinde spunându-ne: nu a venit 2000 de ani, nu va veni nici acum! Din pricina celor spuse de Mântuitorul, evit să fac niște paralele precise între perioadele din Daniel și cele 1260 de zile din Apocalipsa. Reținem doar ideea de aproximativ 3,5 ani, de o așteptare ceva mai mare de 3,5 ani, și de o așteptare de aproximativ 45 de zile (adică în termeni de câteva luni) după dărâmarea Ierusalimului.

Concluzia pare a fi: cu privire la perioada de așteptare de la final ni se dă un reper de APROXIMATIV 3,5 ani. Raportarea înțeleaptă la acest reper aproximativ ne va mântui sufletul. Aici e înțelepciunea. Nu este nici un reper astronomic de precis, dar nici o perioadă foarte flexibilă care poate ajunge până la 50 de ani de exemplu. De ce este important acest reper? Pentru că presiunile vor fi foarte mari. Un sportiv își calibrează, dozează efortul în funcție de perioada de timp a meciului. Cât durează meciul? 10 minute? 3 zile sau 3,5 ore? Dacă crezi că durează doar 10 minute, după cele 10 minute vei fi surprins că meciul continuă, te vei uita disperat la arbitru, dar acesta nu va fluiera încheierea meciului. Dacă crezi că durează 3 zile, vei abandona din start căci știi că nu poți rezista atât, dar dacă știi că durează aproximativ 3,5 ore, atunci acest lucru te va duce la o mobilizare eficientă. Vei rezista 3,5 ore și după 3,5 ore vei ști sigur că mai este puțin. Vei mai rezista deci cu dârzenie până la fluierul final. *Ferice de cel care va aștepta până la 1335 de zile!!*

În această incursiune în cartea Daniel, ne gândim că este un moment bun să revizuiem ultimile noastre gânduri din Apoc.12-14 cu privire la citirea vremurilor. Vom începe demersul nostru cu analiza unui tabel din cartea Daniel (vezi Anexa) care propune o posibilă paralelă dintre cele 4 împărății din visul lui Nebucadnețar din Daniel cap.2 și cele 4 împărății din Daniel cap.7-12.

În mod cert toate coloanele propun următoarele trei faze:

1. Cursul istoriei cu diferite împărății-fiare care se succed.
2. O ultimă împărăție-fiară teribilă care face lucruri grozave
3. Judecata lui Dumnezeu și instaurarea împărăției mesianice pe pământ

Chipul lui Nebucadnețar, dacă într-adevăr corespunde împărățiilor din Daniel 7-12 ne aduce o idee fabuloasă: omenirea ca singur trup în evoluție. Cele 4 împărății formează un singur trup. Astfel, chipul din visul lui Nebucadnețar ne arată o reprezentare în plan spiritual a evoluției omenirii pe plan istoric. Chiar dacă imperiul babilonian dispare pe scena istoriei, el rămâne în plan spiritual. Moștenirea sa spirituală este preluată de următorul imperiu și omenirea continuă să fie influențată de imperiul babilonian. Fiecare imperiu lasă o moștenire spirituală care împinge istoria mai departe până la faza ei finală, până la apogeul răului de la vremea sfârșitului. Acest lucru este în armonie cu Apoc.13a unde ne amintim că împărăția fiarei este descrisă prin unirea imaginilor din Daniel 7 cu referire la cele

4 împărății distincte. Pe noi ne interesează în analiza noastră informațiile despre împărățiile care preced împărăția cornului celui mic. Știm că profeția despre cornul cel mic se împlinește în măcar două faze: în domnia lui Antioh și apoi în domnia lui Anticrist. Ne întrebăm dacă profeția despre istoria de dinainte de Antioh se împlinește tot în două faze, adică în istoria de dinainte de Antioh, dar și în istoria de dinainte de Anticrist. Aici e marea întrebare. Prima variantă propune următorul scenariu: aceste profeții s-au împlinit **DEFINITIV** prin imperiile Babilonian, Persan și Grec în cele două faze ale sale (în timpul lui Alexandru și după Alexandru). Apoi a urmat Antioh, și apoi poate urma oricând Anticrist. Doar profeția despre Antioh cunoaște două faze de împlinire. A doua variantă propune alt scenariu: aceste profeții cunosc și ele două faze de împlinire. Astfel ele s-au împlinit în primul rând, înainte de Antioh. Totuși ele ne dau niște **REPERE GEO-POLITICE** ce trebuie să se împlinească și înainte de dominația împărăției anticristice. Dacă această variantă este adevărată ne întrebăm: care sunt aceste **REPERE**, și cum le selectăm?

Pavel considera că Anticrist poate apărea repede în secolul întâi. Deci el nu aștepta să se mai scurgă sute de ani de istorie. Nu aștepta ca profețiile din Daniel 7 să se mai împlinească plenar într-o a doua fază. Deci nu poate fi vorba de o profeție lineară cu imperii care se succed și care ar dura mult timp. Această profeție s-a împlinit definitiv în perioada de dinaintea lui Antioh. Totuși Pavel în 2 Tes. cap.2 pare a ne indica **un REPER** de pe scena geo-politică a lumii ce trebuie să se împlinească **ÎNAINTE** de apariția lui Anticrist. Este un **OBSTACOL** ce trebuie îndepărtat ca Anticrist să-și poată face lucrarea. Este un **OBSTACOL** spiritual care se pare că are un corespondent pe scena geo-politică a lumii. Acest **OBSTACOL** l-am putea căuta în Daniel 7-12.

Dar în același timp nu putem remarca faptul că harta geo-politică a lumii arăta într-un anumit fel în anul în care Pavel a scris epistola 2 Tesaloniceni. E foarte important că în acel an, Templul și Ierusalimul erau în picioare și evreii se aflau încă în Țara Promisă. Or, după anul 70 și apoi anii 130 d.H., harta s-a schimbat dramatic. Din acest punct de vedere (dacă am interpretat corect profețiile care vizează o profanare a unui Templu fizic de la Ierusalim), după anul 70 este nevoie de o revenire la harta politică din vremea lui Pavel. Pe această linie ne întrebăm dacă alături de Ierusalim și de Templu, erau pe vremea lui Pavel și alte elemente geo-politice considerate de el **NECESARE** înaintea venirii finalului? De

exemplu ne gândim repede la Imperiul Roman și la o Europă grecească unită care se extinde spre Est.

Dacă profeția din Daniel are de fapt *3 faze de împlinire*? O fază înainte de Antioh și în timpul lui Antioh. O fază înainte de Roma și în timpul Imperiului Roman. O fază înainte de Anticrist și în timpul domniei lui Anticrist?

E important să subliniem că acest corn mic răsare din împărăția a patra, adică din a doua fază a Imperiul Grec al lui Alexandru, adică din rămășițele acestui Imperiu. El apare din una din rămășițele acestui imperiu, reușind de fapt prin ascensiune să refacă marele imperiu alexandrin. Desigur, Antioh a reușit să refacă doar o parte cucerind pentru o vreme și regatul ptolemaic (egiptul). Dar Antioh nu a împlinit plenar profețiile din Daniel 4 și Daniel 7-12 despre fiara a patra care ne vorbește de ultima împărăție. De fapt, în descrierea fiarei a patra din Daniel găsim un mare paradox. Pe de o parte ea este mai slabă decât cea dinaintea ei (împărăția lui Alexandru) căci este împărțită, divizată, căci are lupte interne, căci are și fier și lut, căci încearcă alianțe prin căsătorii, dar după cum nici fierul cu lutul nu se unesc, nici alianțele nu vor sta în picioare. Pe de altă parte, fiara a patra este deosebită de toate cele trei dinaintea ei, este mai feroasă, mai grozavă și mai puternică decât tot ce a fost înaintea ei:

- Va fi o **a patra împărăție**, tare ca *fierul*; după cum fierul sfărâmă și rupe totul, **și ea va sfărâma și va rupe totul**, ca fierul care face totul bucăți. (Daniel 4)
- După aceea m-am uitat în vedeniile mele de noapte și iată că era o a patra fiară, **nepus de grozav de înspăimântătoare și de puternică; avea niște dinți mari de fier, mânca, sfărâma și călca în picioare ce mai rămânea; era cu totul deosebită de toate fiarele de mai înainte și avea zece coarne.** ... 19. În urmă am dorit să știu adevărul asupra fiarei a patra, care se deosebea de toate celelalte; și era nepus de grozavă: avea dinți de fier și gheare de aramă, mânca, sfărâma și călca în picioare ce rămânea; 20. și asupra celor zece coarne pe care le avea în cap,..... împărăție care va fi pe pământ. **Ea se va deosebi de toate celelalte, va sfâșia tot pământul, îl va călca în picioare și-l va zdrobi.....**24. Cele zece coarne înseamnă că din împărăția aceasta se vor ridica zece împărați. Iar după ei se va ridica un altul **care se va deosebi de înaintașii lui** și va doborî trei împărați....(Daniel 7)
- 22. Cele patru coarne care au crescut în locul acestui corn frânt *sunt patru împărății care se vor ridica din neamul acesta, dar care nu vor avea atâta putere...*9. Dintr-unul din ele a crescut un corn mic, care s-a mărit nepus de mult spre **miazăzi, spre răsărit și spre**

țara cea minunată. 23. La sfârșitul stăpânirii lor, când păcătoșii vor fi umplut măsura nelegiuirilor, se va ridica un împărat fără rușine și viclean. 24. **El va fi tare, dar nu prin puterea lui însuși; el va face pustiiri de necrezut, va izbuti în tot ce va începe, va nimici pe cei puternici și chiar pe poporul sfinților.** 25. Din pricina propășirii lui și izbândirii vicleniilor lui, inima i se va îngâmfa, va pierde pe mulți oameni care trăiau liniștiți și se va ridica împotriva Domnului domnilor (Daniel 8)

- 36. Împăratul va face ce va voi; se va înălța, se va slăvi mai presus de toți dumnezeii și va spune lucruri nemaiauzite împotriva Dumnezeului dumnezeilor; și va propăși până va trece mânia, căci ce este hotărât se va împlini. 37. Nu va ține seamă nici de dumnezeii părinților săi, nici de dorința femeilor; cu un cuvânt, nu va ține seamă de niciun dumnezeu, **ci se va slăvi pe sine mai presus de toți.** 38. În schimb, va cinsti pe dumnezeul cetățuilor; acestui dumnezeu, pe care nu-l cunoșteau părinții săi, îi va aduce cinste cu aur și argint, cu pietre scumpe și lucruri de preț. 39. Cu ajutorul acestui dumnezeu străin va lucra împotriva locurilor întărite; cui îl va recunoaște, îi va da mare cinste, îl va face să domnească peste mulți și le va împărți moșii ca răsplată. 40. La vremea sfârșitului, împăratul de la miazăzi se va împunge cu el. **Și împăratul de la miazănoapte** se va năpusti ca o furtună peste el, cu care și călăreți, și cu multe corăbii; va înainta asupra țărilor lui, se va revărsa ca un râu și le va îneca. 41. Va intra și în țara cea minunată, și zeci de mii vor cădea. Dar Edomul, Moabul și fruntașii copiilor lui Amon vor scăpa din mâna lui. 42. Își va întinde mâna peste felurite țări și nici țara Egiptului nu va scăpa. 43. Ci se va face stăpân pe vistieriile de aur și de argint și pe toate lucrurile scumpe ale Egiptului. Libienii și etiopienii vor veni în alai după el. 44. Dar niște zvonuri venite de la răsărit **și de la miazănoapte** îl vor înspăimânta, și atunci va porni cu o mare mânie ca să prăpădească și să nimicească cu desăvârșire pe mulți. 45. Își va întinde corturile palatului său între mare și muntele cel slăvit și sfânt. Apoi își va ajunge sfârșitul, și nimeni nu-i va fi într-ajutor. (Daniel 11)

Toate cele scrise mai sus NU SE POTRIVESC nici regatelor divizate de după Alexandru și nici domniei lui Antioh. În mod clar privesc vremuri viitoare. Unii forțează și precizează că acea călcare în picioare a pământului s-ar putea referi la conflictele neîncetate între urmașii lui Alexandru care într-adevăr au produs multe necazuri și tulburări de pe pământ. Dar cred că este o forțare. Conflictele dintre ptolemei și seleucizi, de exemplu, nu au adus ceva atât de nou pe o scenă a

lumii marcată de mii de ani de războaie și conflicte militare fără capăt. Pe de altă parte, ce facem cu celalate elemente subliniate mai sus?

Cum s-ar rezolva paradoxul? Împărăția a patra are la rândul ei două faze: o fază înainte de cornul cel mic, și o fază prin cornul cel mic. Faza de dinainte de cornul cel mic corespunde celor 4 regate divizate (împărțirea imperiului alexandrin) și lipsite de gloria și puterea de altădată a marelui imperiu alexandrin. Cornul cel mic aduce pe scena istoriei o fază care eclipsează în putere, cucerire, măreție, grozăvie chiar marele imperiu alexandrin. Astfel, împărăția a patra e văzută fie în procesul ei de devenire (împărțită, în parte tare, în parte slabă, eclipsată de marele Alexandru), fie prin lentila fazei ei finale a cornului celui mic (cu o putere și glorie mai mare ca toate imperiile dinaintea ei, inclusiv imperiul lui Alexandru). Creșterea cornului cel mic nespuse de mult spre miazăzi (SUD), răsărit (Est) și țara minunată (Israel) ne aduce aminte de marile cuceriri ale lui Alexandru. În niciun caz Antioh nu se poate lăuda cu asemenea realizări, cu cucerirea și zdrobirea pământului întreg. Apocalipsa 13 confirmă această interpretare. Împărăția Anticristului înglobează împărățiile dinaintea ei și le întrece cu mult. Fiara din Apocalipsa 13 eclipsează și imperiul lui Alexandru și corespunde cu grozăvia fiarei a patra din cartea Daniel.

Totuși de ce textul nu ne vorbește pur și simplu de o a 5-a fiară? De ce ne vorbește doar de a patra fiara cu evoluția ei complexă și paradoxală după cum am văzut? Vrea să rămână autorul neapărat la cifra 4. Este și această o variantă căci cifra patru e folosită în mod frecvent pentru a descrie tot pământul (cele 4 vânturi, punctele cardinale...după cum am comentat și în studiul nostru despre Cort). Astfel, istoria nu poate fi prezentată decât sub forma a PATRU imperii. După cum tot pământul e prezentat prin cele 4 puncte cardinale, și toată istoria e prezentată prin cele 4 imperii. Dar alături de dorința de a rămâne la cifra patru, este și o altă explicație. Se subliniază că acest corn mic răsare din moștenirea lăsată istoriei de marele imperiu grec al lui Alexandru. E vorba de o dezvoltare în istorie a împărăției GRECIEI, a spațiului spiritual și geografic dominat de Căpetenia Greciei! Cred că aceasta este o idee extrem de importantă. Împărăția a patra este divizarea împărăției Greciei. Împărăția cornului cel mic apare din aceste împărății divizate. Din această divizare și deci pe linie grecească apare cornul cel mic. Nu putem să nu observăm cum pasajul creează o paralelă dintre cornul dintâi al împărăției Greciei (Alexandru) și cornul din urmă al acestei împărății (cornul cel mic). Într-adevăr, omul fărădelegii e prezentat ca un corn cum este prezentat și

Alexandru. Cornul cel mic care crește mare are o ascensiune la fel de rapidă și spectaculoasă ca și cornul dintâi. Astfel, cornul dintâi devine o prefigurare a cornului din urmă, o renaștere a lui în istorie, dar și o depășire a sa în același timp.

În Daniel 8, berbecele împungea cu coarnele spre APUS, spre MIAZĂNOAPTE și spre MIAZĂZI. E vorba de împărăția mezilor și perșilor. Să analizăm cum este descris Țapul și asemănările dintre el și cornul cel mic:

Țapul (cornul dintâi)	Cornul cel mic (cornul de pe urmă)
<p>5. Pe când mă uitam cu băgare de seamă, iată că a venit un Țap de la apus și a cutreierat <i>toată fața pământului</i>, fără să se atingă de el; Țapul acesta însă avea un corn mare între ochi.</p> <p>6. A venit până la berbecul care avea coarne și pe care-l văzusem stând în râu și s-a repezit asupra lui cu toată puterea lui.</p> <p>7. L-am văzut cum s-a apropiat de berbec, s-a aruncat încruntat asupra lui, a izbit pe berbec și i-a frânt amândouă coarnele, fără ca berbecul să i se fi putut împotrivi; l-a trântit la pământ și l-a călcat în picioare, și nimeni n-a scăpat pe berbec din mâna lui.</p> <p>8. Țapul însă a ajuns foarte puternic; dar când a fost puternic de tot, i s-a frânt cornul cel mare. În locul lui au crescut <i>patru coarne mari, în cele patru vânturi ale cerurilor.</i></p> <p>19. Apoi mi-a zis: „Iată, îți arăt ce se va întâmpla la vremea de apoi a mâniei, căci vedenia aceasta privește vremea sfârșitului.</p> <p>20. Berbecul pe care l-ai văzut, cu cele două coarne, sunt împărații mezilor și perșilor.</p> <p>21. Țapul însă este împărăția Greciei, și cornul cel mare dintre ochii lui este cel dintâi împărat.</p> <p>22. Cele patru coarne care au crescut în locul acestui corn frânt sunt <u>patru împărații</u> care se vor ridica din neamul acesta, dar care nu vor avea atâta putere.....</p>	<p>9. Dintr-unul din ele (din cele 4!!!!) a crescut un corn mic, care s-a mărit nespus de mult</p> <ul style="list-style-type: none"> • spre miazăzi, • spre răsărit și • spre țara cea minunată..... <p>22. Cele patru coarne care au crescut în locul acestui corn frânt sunt patru împărații care se vor ridica din neamul acesta, dar care nu vor avea atâta putere.</p> <p>23. La sfârșitul stăpânirii lor, când păcătoșii vor fi umplut măsura nelegiuirilor, se va ridica un împărat fără rușine și viclean.</p> <p>24. El va fi tare, dar nu prin puterea lui însuși; el va face pustiiri de necrezut, va izbuti în tot ce va începe, va nimici pe cei puternici și chiar pe poporul sfinților.</p> <p>25. Din pricina propășirii lui și izbândirii vicleniilor lui, inima i se va îngâmfa, va pierde pe mulți oameni care trăiau liniștiți și se va ridica împotriva Domnului domnilor, dar va fi zdrobit fără ajutorul vreunei mâini omenesti.</p> <p>21. În locul lui se va ridica un om disprețuit, fără să aibă putere împărătească; dar se va ridica deodată și va pune mâna pe împărăție prin uneltire.</p> <p>22. Oștile se vor revărsa ca un râu înaintea lui, dar vor fi nimicite împreună cu o căpetenie a</p>

<p>1. „În anul dintâi al lui Darius, medul, eram și eu la el, ca să-l ajut și să-l sprijin.</p> <p>2. Acum, îți voi face cunoscut adevărul: Iată că vor mai fi încă trei împărați în Persia. Cel de al patrulea va strânge mai multă bogăție decât toți ceilalți; și când se va simți puternic prin bogățiile lui, va răscula totul împotriva împărăției Greciei.</p> <p>3. Dar se va ridica un împărat viteaz, care va stăpâni cu o mare putere și va face ce va voi.</p> <p>4. Și cum se va întări, așa se va și sfârâma împărăția lui și va fi împărțită în cele patru vânturi ale cerurilor, dar nu între urmașii lui, și nici nu va fi tot atât de puternică pe cât era sub el, <i>căci va fi făcută bucățele și va trece la alții, afară de aceștia.</i></p> <p>.....</p>	<p>legământului.</p> <p>23. După ce se vor uni cu el, el va întrebuința o viclenie; va porni și va birui cu puțină lume.</p> <p>24. Va intra pe neașteptate în locurile cele mai roditoare ale ținutului; va face ce nu făcuseră nici părinții lui, nici părinții părinților lui: va împărți prada, jafurile și bogățiile; va urzi la planuri împotriva cetățuilor, și aceasta va ține o vreme.</p> <p>25. Apoi va porni în fruntea unei mari oștiri, cu puterea și mânia lui, împotriva împăratului de la miazăzi. Și împăratul de la miazăzi se va prinde la război cu o oaste mare și foarte puternică; dar nu va putea să țină piept, căci se vor urzi planuri rele împotriva lui.....</p> <p>40. La vremea sfârșitului, împăratul de la miazăzi se va împunge cu el. Și împăratul de la miazănoapte se va năpusti ca o furtună peste el, cu care și călăreți, și cu multe corăbii; va înainta asupra țărilor lui, se va revărsa ca un râu și le va îneca.</p> <p>41. Va intra și în țara cea minunată, și zeci de mii vor cădea. Dar Edomul, Moabul și fruntașii copiilor lui Amon vor scăpa din mâna lui.</p> <p>42. Își va întinde mâna peste felurite țări și nici țara Egiptului nu va scăpa.</p> <p>43. Ci se va face stăpân pe vistieriile de aur și de argint și pe toate lucrurile scumpe ale Egiptului. Libienii și etiopienii vor veni în alai după el.</p>
---	---

Chiar dacă sunt și deosebiri nu putem să nu observăm asemănările:

- ascensiunea spectaculoasă
- marile cuceriri și izbânzi
- extinderea rapidă spre răsărit, spre miazăzi și spre țara minunată

- începutul domniei dominat de conflictul cu o altă putere vrăjmașă
- domnia scurtă: ascensiunea rapidă dar și frângerea deodată a puterii și împărăției lui

Deci cornul cel mic răsare din moștenirea lăsată de Alexandru și reface, dar și întrece gloria imperiului primului împărat al Greciei. E foarte interesant și faptul că Alexandru răsare în contextul unui conflict dintre Apus și Răsărit, el fiind reprezentantul Apusului care cucerește Răsăritul. Totuși cornul cel mic e numit în Daniel 11 împăratul de miazănoapte (Nord) care izvorăște în conflictul cu Sudul pe care-l și cucerește. De fapt, Alexandru se extinde și spre Răsărit și spre Sud. La fel și cornul cel mic se extinde și spre Răsărit și spre Sud. Daniel 11 insistă spre extinderea spre SUD din pricină că în contextul acestei extinderi ia sub stăpânire și țara lui Israel. Nici la Alexandru și nici la cornul cel mic nu apare o mișcare spre Nord. Această mișcare spre Nord apare însă la berbece (vezi începutul cap.8). Este ca și cum cornul cel mic s-ar situa în spre N-V și s-ar extinde în special spre Est și spre Sud. Mișcărilor sale de extindere sunt în special spre Răsărit și spre Sud. Activitatea istorică a lui Antioh Epifanes IV (cu regatul în jurul Siriei) surprinde în special extinderea spre Sud, deși și el a încercat o extindere și mai spre Răsărit (nereușită însă).

Ajungem la o ipoteză interesantă: portretul anticristului se compune printr-o conjugare a portretului lui Alexandru cu cel al lui Antioh. Alexandru are marile cuceriri, ascensiunea rapidă și amețitoare, marele imperiu extins cu succes spre Răsărit și Sud, dominația asupra întregului pământ, unirea Apusului cu Răsăritul. Antioh are acel conflict cu Sudul în care este prin Israel și acțiunile sale șocante de profanare a Templului de la Ierusalim. Prin această conjugare ne apropiem de portretul anticristic la care i se mai adaugă faptul că nu ține cont de niciun dumnezeu, că se slăvește mai presus de toți dumnezeii.

Alexandru răsare pe scena unui conflict dintre Răsărit și Apus. El reprezintă reacția Apusului față de agresiunile Răsăritului. Cornul cel mic răsare pe scena unui conflict (dintre Nord și Sud) între rămășițele imperiului grec, el însuși reprezentând una din împărățiile generate de divizarea imperiului grec. Aceste două moduri de a răsări în istorie sunt ele paradigmatic pentru apariția lui Anticrist? Ne aducem aminte de Cortul Întâlnirii. Mișcărilor Vieții sunt de la Răsărit spre Apus și de la Sud spre Nord (Lumina sfeșnicului către pâini). Israel ajunge în țara promisă pe aceste două coordonate. Vine din Sud spre Nord, și apoi dinspre

Răsărit spre Apus. Dar Anticristul se naște exact din mișcările OPUSE acestor două direcții sacre de la Cort. Din mișcarea spre Răsărit și spre Sud se naște fiara care va huli Cortul lui Dumnezeu.

Concluzia ar fi că regatele grecești divizate în urma morții lui Alexandru vor dăinui în istorie până la finalul istoriei. Dintr-unul din aceste regate se va naște un nou Alexandru care va reface și eclipsa gloria marelui imperiu cu accentul pe aceleași două sensuri: spre Răsărit și spre Sud (deci am vorbi de o putere din NE-ul Israelului, așa cum era Grecia, adică de o țară europeană).

Rămâne să analizăm evoluția regatelor grecești după Antioh Epifanes. Și aici ajungem la Imperiul Roman. Căci Imperiul Roman întrerupe această evoluție și conflictele dintre urmașii lui Alexandru formând un nou imperiu măreț, asemănător cu cel al lui Alexandru și dominat tot de cultura greacă. Imperiul Roman se considera salvatorul cetățitorilor Grecești și a fost cucerit cultural de către greci, ducând astfel la o promovare a culturii grecești în toate spațiile cucerite de el. Iată de ce Pavel împarte lumea doar în Iudei, Greci și Barbari. El numește toată lumea civilizată a Imperiului Roman lumea Grecului. De ce nu spune cu romanul m-am făcut roman etc, ci el vorbește chiar când scrie creștinilor de la Roma de o lume împărțită în Iudei, Greci și Barbari (vezi Romani 1:14,16; 3:9 etc.). El ar considera deci Imperiul Roman un spațiu al lumii Grecești, o unificare a regatelor divizate ale lui Alexandru, o continuare a imperiului grec văzut ca spațiu dominat și condus de o anumită filosofie și de o anumită Căpetenie. Deci Pavel propune un salt de la o interpretare strict etnică, îngustă (cornul cel mic sigur e grec!) la o interpretare superioară construită pe mentalități și căpeteniile văzduhului aferente acestora.

Deci pe harta geo-politică din vremea lui Pavel avem nu doar un Templu fizic într-un Ierusalim populat de evrei, ci și un Mare Imperiu Grec renăscut. Ce aștepta Pavel? Ca Anticristul să fie un împărat roman care, ca și Caligula să încerce (dar și să reușească), profanarea Templului de la Ierusalim? Dar aceasta înseamnă că el nu ar mai fi avut nici ascensiunea spectaculoasă a lui Alexandru și nici cea a cornului cel mic din Daniel. Totuși, împărații romani nu dominau nici Persia, nici Babilonul, nici India. Nu dominau răsăritul îndepărtat cucerit de Alexandru. Pavel putea aștepta un împărat roman care să cucerească și Imperiul Part și care la fel ca Alexandru să unească din nou în profunzime Estul cu Vestul. Și aceasta era o ultimă interpretare pe care am propus-o noi: obstacolul din 2 Tes cap.2 care trebuie îndepărtat, granița dintre Vest și Est care ar uni în văzduh Căpetenia Persiei cu cea a Greciei. Dar poate exista și un alt scenariu. Pavel să aștepte divizarea Imperiului

Roman, și în urma acestei divizări, dintr-unul din regatele moștenitoare să apară cornul cel mic care să refacă prin cuceriri rapide și spectaculoase mărețul imperiu roman-alexandrin. Și într-adevăr, anticristul nu a fost un împărat roman. Imperiul Roman s-a destrămat și din această destrămare au apărut noi regate puternice (regatele și apoi statele europene, care apoi s-au extins prin colonizare și în alte zone, alte continente). Dar este evident că Europa și în special, Europa Occidentală este spațiul grecesc, dominat de Căpetenia Greciei. Cetățile grecești de altădată sunt acum statele europene și eventual și țările de pe alte continente formate din populația europeană din colonii (ne referim în special la America, Canada, Australia). Și e interesantă evoluția acestor regate, state europene care se aseamănă atât cu istoria cetăților grecești înainte de Alexandru, cât și cu istoria imperiilor grecești post-alexandrine. Ele cunosc momente de putere și decădere, de alianțe și conflicte, de unire în fața amenințărilor din Răsărit, de campanii de ripostă către Răsărit. Sistemele democratice sau tiranice succed și ele ca în istoria statelor grecești de altădată, totuși Occidentul rămâne casa democrației.

Aștepta Pavel destrămarea Imperiului Roman ca el să fie refăcut rapid printr-un nou Alexandru sau aștepta doar o extindere fulger a Imperiului Roman spre Răsărit? Imperiul Roman se caracterizează tocmai prin lentoarea istorică cu care se formează. Este un contrast între formarea Imperiului Roman și ascensiunea lui Alexandru sau a cornului cel mic din Daniel. Alexandru apare când statele grecești nu erau unite într-un singur stat. El le înglobează pe toate în marele său imperiu. Cornul cel mic apare când regatele grecești post-alexandrine sunt divizate. El le unește în marele său imperiu. Acest lucru susține mai degrabă varianta că Pavel aștepta destrămarea imperiului roman. Anticristul nu este moștenitorul unui mare imperiu, ci este realizatorul unui mare imperiu! Acest lucru pare să ni-l spună Daniel. Este interesat că și unii din sfinții părinți precizau destrămarea imperiului roman, împărțirea sa în 10 (cei 10 împărați din Daniel și din Apocalipsa) și apoi apariția lui Anticrist (al 11-lea împărat) care reface și și depășește gloria marelui imperiu. Tocmai ca la Alexandru, ideea de cucerire spectaculoasă și de mari cuceriri rapide ar uimi, înfricoșa și șoca lumea întregă:

1. Apoi am stat pe nisipul mării. Și am văzut ridicându-se din mare o fiară cu zece coarne și șapte capete; pe coarne avea zece cununi împărătești, și pe capete avea nume de hulă.
2. Fiara pe care am văzut-o semăna cu un leopard; avea labe ca de urs și gură ca o gură de leu. Balaurul i-a dat puterea lui, scaunul lui de domnie și o stăpânire mare.

3. Unul din capetele ei părea rănit de moarte; dar rana de moarte fusese vindecată. Și tot pământul se mira după fiară.
4. Și au început să se închine balaurului, pentru că dăduse puterea lui fiarei. Și au început să se închine fiarei, zicând: „Cine se poate asemăna cu fiara **și cine se poate lupta cu ea?**”
5. I s-a dat o gură care rostea vorbe mari și hule. Și i s-a dat putere să lucreze patruzeci și două de luni.
6. Ea și-a deschis gura și a început să rostească hule împotriva lui Dumnezeu, să-I hulească Numele, cortul și pe cei ce locuiesc în cer.
7. I s-a dat să facă război cu sfinții și să-i biruie. ***Și i s-a dat stăpânire peste orice seminție, peste orice norod, peste orice limbă și peste orice neam.***
8. ***Și toți locuitorii pământului i se vor închina***, toți aceia al căror nume n-a fost scris, de la întemeierea lumii, în cartea vieții Mielului care a fost junghiat.

(Apocalipsa 13)